

A Kúria a dr.Baumgartner Imre ügyvéd által képviselt M. Gazdálkodók Szövetkezete felperesnek a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal alperes ellen földügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Zala Megyei Bíróság 2011. szeptember 26. napján kelt 7.K.20.814/2011/6. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Zala Megyei Bíróság 7.K.20.814/2011/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes működő mezőgazdasági szövetkezet, melynek az ingatlan-nyilvántartás szerint tulajdonában 8 községben összesen 74 ingatlan maradt. Ezek között 63 belterületi ingatlan is volt. A felperesnél a részarány földkiadás befejeződött. A megyei szakigazgatási hivatal ezeket az ingatlanokat a Magyar Állam tulajdonába és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tulajdonosi joggyakorlásába és vagyonkezelésébe adta, határozatában egyidejűleg rendelkezett ezek bejegyzése végett az illetékes földhivatal megkereséséről. Az alperes a 2010. november 24-én kelt 04.3/12171-2/2010. számú határozatával - az indokolási rész megváltoztatásával - az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az alperes határozatának indokolása szerint a döntés jogszabályi alapja a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény /a továbbiakban: Fkbtv./ 12. §-ának /5/ és /6/ bekezdése, ami a kivett területekre vonatkozóan az Ámtv. 25/A. § szerinti intézkedést írja elő.

A felperes az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránti módosított keresetében az alperes határozatának megváltoztatását akként kérte, hogy a bíróság az ingatlanok közül a belterületi, termőföldnek nem minősülő, AK értékkel nem rendelkező, beépítetlen terület megnevezésű ingatlanok tekintetében a tulajdonba és

vagyonkezelésbe adást mellőzze. Ezekre ugyanis - figyelemmel a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényben /a továbbiakban: Ftv./ meghatározott termőföldfogalomra - a közigazgatási határozatokban hivatkozott jogszabályi rendelkezések nem vonatkoznak.

A megyei bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában az Ámtv. 3. § /1/ bekezdését, 25. § /1/, /3/ és /6/ bekezdéseit, a Fkbtv. 12. § /5/-/6/ bekezdéseit, valamint a Ftv. 3. § a/ pontját idézve és egybevetve, továbbá az Fkbtv. 2. § /1/ bekezdésére, az Ámtv. 25/A. §-ára és a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény /a továbbiakban: Nfatv./ 1. § /1/ bekezdésére utalva megállapította, hogy termőföldnek nem minősülő belterületi ingatlanok tekintetében egyértelmű jogalkotói akarat nem állapítható meg az állami tulajdonba adásra vonatkozóan.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és kereset elutasítását kérte. Előadta, a megyei bíróság tévesen hivatkozott az Ftv. termőföld fogalmára, a perbeli ügyre az Fkbtv. szabályai vonatkoznak, amely felváltva használja a föld, termőföld, földrészlet és ingatlan szavakat. Az Fkbtv. 12. § /5/ bekezdése egyértelműen a vagyonnevesítéssel nem érintett - zárójelbe csak példálózóan írt felsorolással - kivett területekre tartalmaz szabályozást, a rendelkezésből nem következik, hogy kizárólag külterületi ingatlanokra kellene alkalmazni.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúriának arról kellett döntést hozni, hogy az alperes az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint a felperes használatában lévő belterületi kivett beépítetlen terület megnevezésű ingatlanokat törvényesen adta-e az Ámtv. 25. § /6/ bekezdésére és az Fkbtv. 12. § /5/-/6/ bekezdéseire hivatkozással a Magyar Állam tulajdonába és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tulajdonosi joggyakorlásába és vagyonkezelésébe.

Az Ámtv. 25. § /6/ bekezdése értelmében, ha a szövetkezet /jogutódja/ az /1/ és a /3/ bekezdésben foglaltaknak a földkiadás befejezését követő 60 napon belül nem tesz eleget, a maradvány termőföldek e törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Nemzeti Földalapba kerülnek.

Az Fkbtv. 12. § /5/ bekezdése szerint a szövetkezet használatában lévő, vagyonnevesítéssel nem érintett, kivett területeket /felhagyott külszíni bányák, tavak, vízállások, mocsarak, holtágak stb./ és a halastavakat a részarány-tulajdonú földek kiadására fel kell használni, azonban a jogosult az ingatlan elfogadására nem kötelezhető. Az ingatlanok tényleges művelési ágát meg kell

állapítani, a földminősítést el kell végezni, ha pedig ez nem lehetséges, a területet a település legalacsonyabb AK értékű szántó, a halastavat a legmagasabb AK értékű szántó AK értékével kell figyelembe venni. A halastóban lévő halállomány értéke, valamint a halastó létesítéséhez szükséges építmények értéke AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésnek minősül. A tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése során a földrészletet a tényleges állapot szerint kell a nyilvántartásba felvenni.

Az Fkbtv. 12. § /6/ bekezdése alapján, ha további AK hiány kielégítéséhez már nem szükséges, az /5/ bekezdésben megjelölt ingatlanok az Ámtv. 25/A. §-ában foglaltak alapján a Magyar Állam tulajdonába és a földalapkezelő szerv tulajdonosi joggyakorlása alá kerülnek.

Az Ámtv. kivett területekre egyértelműen termőföldre tartalmaz rendelkezést, az Fkbtv. 12. § /5-/6/ bekezdéseiből az ingatlan minősítése tekintetében nem egyértelmű fogalomhasználat miatt a jogalkotói akarat e kérdésben nem egyértelmű.

Abban az esetben, ha a jogalkotó bármely okból nem ad törvényi definíciót egy fogalomra - mint például jelen esetben az Fkbtv. a „kivett területekre” -, a jogalkalmazó akkor jár el törvényes keretek között, ha a fogalom-meghatározás során tekintettel van az adott jogviszony jellemzőire, a jogviszonyra vonatkozó általános és speciális szabályokra, és ezek keretei között végzi el az adott minősítést, felhasználva a jogvita eldöntésére irányadó rendelkezésekben megfogalmazott világos és jogalkalmazás esetére felismerhető normatartalmat. A perbeli esetben tehát nem hagyható figyelmen kívül, hogy általában mi minősül termőföldnek, mire terjed ki az Fkbt. és milyen ingatlanokat kezel a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet.

A kivett területeket jogszabály nem minősíti termőföldnek, a kivett terület köznapí értelemben sem tekinthető termőföldnek, következésképpen a belterületi kivett területek átadását az Ámtv. 25. § /6/ bekezdésére alapítani - tekintve, hogy az egyértelműen termőföldre vonatkozik - nem lehet.

Az Nfatv. 1. § /1/ bekezdése szerint a Nemzeti Földalap, mint a kincstári vagyon része az állam tulajdonában lévő termőföldek, mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földek, valamint a mező-, erdőgazdasági tevékenységet szolgáló, vagy ahhoz szükséges művelés alól kivett földek összessége. A /2/ bekezdés rögzíti, hogy e törvény alkalmazása során a termőföld és a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld fogalmán a termőföldről szóló törvényben meghatározott fogalmakat kell érteni.

Az Ftv. 3. § a/ pontja szerint termőföld: az a földrészlet, amelyet a település külterületén az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő /gyep/, nádas, erdő, fásított terület művelési ágban vagy halastóként tartanak nyilván; az f/ pont szerint mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld: az a földrészlet, amely a település belterületén az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő /gyep/, nádas, erdő, fásított terület művelési ágban vagy halastóként tartanak nyilván.

A kivett terület az Nfatv. 1. § /1/ bekezdése alapján tehát csak akkor része a Nemzeti Földalapnak, ha az a külterületen fekszik és ott meghatározott művelési ágon van nyilvántartva, vagy belterületen fekszik, de mező-, erdőgazdasági tevékenységet szolgáló, vagy ahhoz szükséges. Erre utaló adat a perbeli vitatott belterületi kivett területek vonatkozásában nincs, ennél fogva a perbeli ingatlanok átadásának jogszerűsége az Fkbtv. 12. § /5/-/6/ bekezdéseiből sem következik. Az ugyanis nyilvánvaló, hogy a minősítésük szerint a Nemzeti Földalapba nem tartozó ingatlanokat, a belterületi kivett beépítetlen területeket a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tulajdonosi joggyakorlásába és vagyonkezelésébe átadni nem szükséges.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felperesnek költsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának döntenie nem kellett. A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán [1990. XCIII. törvény 5.§] az állam viseli a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. § alapján.

Az alperes személyében a per során jogutódlás következett be, amelyet a Kúria a Kfv.III.39.002/2012/5. számú végzésével megállapított.

Budapest, 2012. június 26.

dr.Kovács Ákos sk. a tanács elnöke, dr.Albert Zoltán sk. előadó bíró, dr.Kovács András sk. bíró